

Wojciech Ziętara, Krystyna Leszczyńska

Konferencja naukowa "Polska – Europa – świat", połączona z obchodami Jubileuszu 70. rocznicy urodzin Profesora Edwarda Olszewskiego : [sprawozdanie]

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio K, Politologia 19/1, 202-205

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mimo wspomnianych powyżej nieprecyzyjności i błędów formalnych podręcznik autorstwa Marcina Pryciaka można zarekomendować pracownikom korpusu służby cywilnej. Stanowi on zbiór podstawowych informacji o systemie służby cywilnej, zawiera zarys historii służby oraz wskazuje na występujące powiązania z systemem politycznym. Pomimo uchybień, których nie ustrzegł się autor, opracowanie jest wartościowe i w dużej mierze stanowić może inspirację do dalszych studiów nad zagadnieniami współczesnych uwarunkowań funkcjonowania służby cywilnej w państwach demokratycznych.

Konferencja naukowa *Polska – Europa – świat*, połączona z obchodami Jubileuszu 70. rocznicy urodzin Prof. dr. hab. Edwarda Olszewskiego

W dniu 22 czerwca 2012 roku na Wydziale Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej została zorganizowana konferencja naukowa *Polska – Europa – Świat*. Jej inicjatorami byli pracownicy Zakładu Ruchów Politycznych pod kierunkiem prof. dr. hab. Marii Marczewskiej-Rytko, prodziekan ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą Wydziału Politologii UMCS oraz dr. hab. Stefana Stępnia, prof. nadzw. Spotkanie naukowe stało się wspaniałą okazją do świętowania Jubileuszu Profesora Edwarda Olszewskiego, wieloletniego kierownika Zakładu Ruchów Politycznych Wydziału Politologii UMCS, który w 2012 roku obchodzi: rocznicę siedemdziesiątych urodzin oraz czterdziestu sześciu lat pracy w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej.

Profesor całe swoje życie zawodowe poświęcił pracy naukowej i dydaktycznej w uczelni wyższej. Dorobek naukowy Dostojnego Jubilata jest imponujący. Obejmuje on ponad dwieście publikacji naukowych (artykułów, studiów, książek) oraz kilkadziesiąt haseł w encyklopediach i słownikach. Wybitne osiągnięcia na polu badawczym sytuują Profesora w gronie niekwestionowanych autorytetów w zakresie dziejów ruchu robotniczego w Polsce, współczesnych ruchów społecznych i politycznych, dziejów polskiej imigracji, w tym przede wszystkim w Skandynawii, biografistyki polonijnej. Dostojny Jubilat jest również uznanym regionalistą, który część swoich badań naukowych poświęcił miastu Włodawa i powiatowi włodawskiemu. Zasługi dla miasta Włodawa zostały docenione przez lokalną społeczność. W 2003 roku Profesor Edward Olszewski uzyskał zaszczytny tytuł Honorowego Obywatela Miasta Włodawa. Istotnym obszarem Jego działalności naukowej są również badania poświęcone kondycji polskiej politologii.

Profesor to wyjątkowy nauczyciel akademicki, wychowawca i mistrz dla kilku pokoleń politologów wykształconych w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej. Dostojny Jubilat zyskał ogromny autorytet w środowisku uniwersyteckim dzięki profesjonalizmowi, sumiennemu wykonywaniu powierzonych obowiązków, umiejętności dzielenia się swoją wiedzą i doświadczeniem, bezinteresownej życzliwości, wielkoduszności, ujmującej serdeczności i wspaniałemu poczuciu humoru. Dostojny Jubilat jest współtwórcą prężnego i znaczącego w Polsce ośrodka politologicznego, w istotny sposób przyczyniając się do jego rozwoju i sławy. Świadczą o tym publikacje naukowe, pełnione funkcje (dyrektor Międzyuczelnianego Instytutu Nauk Politycznych, prodziekan Wydziału Politologii, kierownik Zakładu Ruchów Politycznych) oraz bardzo liczne grono wychowanków – absolwentów Wydziału Politologii UMCS. Pod Jego opieką merytoryczną wypro-

Edward Olszewski

mowanych zostało ponad dwustu licencjatów, ponad czterystu magistrów oraz jedenastu doktorów. W 2011 roku dr hab. Maria Marczevska-Rytko, prof. nadzw. UMCS uzyskała tytuł naukowy profesora.

22 czerwca 2012 r. stanowił niewątpliwie wielkie święto dla środowiska akademickiego UMCS. W tym dniu dziekan Wydziału Politologii oraz Komitet Organizacyjny Jubileuszu 70. rocznicy urodzin Pana Profesora Edwarda Olszewskiego zorganizowali uroczystość wręczenia Księgi Jubileuszowej Jemu ofiarowanej. Do Auli im. Ignacego Dąszyńskiego przybyło liczne grono profesorów z ośrodków politologicznych oraz szkół humanistycznych w Polsce (Gdańsk, Kraków, Toruń, Szczecin, Wrocław, Zielona Góra, Warszawa), księża-profesorowie z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, profesorowie z Instytutu Historii Wydziału Humanistycznego UMCS, profesorowie z Wydziału Politologii UMCS, Jego Eminencja Abel – prawosławny biskup lubelski i chełmski, prezes Wydawnictwa Adam Marszałek, konsul honorowy Ukrainy w Polsce, przyjaciele z lat szkolnych i studenckich, współpracownicy, wychowankowie i studenci.

W prezydium zasiedli Jego Magnificencja Rektor UMCS – pan prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski, dziekan Wydziału Politologii UMCS – pan prof. dr hab. Grzegorz Janusz oraz redaktorzy naukowci Księgi Jubileuszowej: pani prof. dr hab. Maria Marczevska-Rytko i pan dr hab. Stefan Sępień, prof. nadzw.

Uroczystość otworzył dziekan Wydziału Politologii UMCS. Pan prof. dr hab. Grzegorz Janusz poprosił Dostojnego Jubilata o zajęcie miejsca w fotelu usytuowanym pośrodku proscenium, a następnie powitał zgromadzonych gości.

We wstępie przemówienia Jego Magnificencja Rektor UMCS w imieniu własnym, Senatu oraz społeczności Uniwersytetu złożył Panu Profesorowi gratulacje z okazji Jubileuszu. Podkreślił wagę osiągnięć naukowych Dostojnego Jubilata w dziedzinie nauk historycznych i nauk o polityce, ze szczególnym uwzględnieniem historii doktryn politycznych i prawnych, historii najnowszej, badań nad emigracją polską i Polonią oraz współczesnymi ruchami politycznymi, które „przynoszą chwałę” naszej Alma Mater. Z uznaniem odniósł się do wkładu Profesora w rozwój kadry naukowej. Wskazał, że wśród wielu zaszczytnych funkcji pełnionych przez Dostojnego Jubilata na szczególne wyróżnienie zasługują: kierowanie Zakładem Ruchów Politycznych na Wydziale Politologii UMCS, członkostwo w Komitecie Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk oraz członkostwo w Oddziale PAN w Lublinie. Jego Magnificencja Rektor UMCS wyraził nadzieję na dalszą owocną współpracę Profesora z Uczelnią.

Dziekan Wydziału Politologii UMCS wygłosił laudację na cześć Dostojnego Jubilata. Pan prof. dr hab. Grzegorz Janusz przedstawił życiorys Profesora ze szczególnym uwzględnieniem kolejnych etapów Jego kariery naukowej, tj. tytułu zawodowego magistra historii uzyskanego w 1966 roku na podstawie pracy magisterskiej *Bataliony Chłopskie w Podokręgu IVB*, która została wyróżniona Nagrodą Ministra Szkolnictwa Wyższego; stopnia doktora osiągniętego w 1972 roku za rozprawę *Początki władzy ludowej na Rzeszowszczyźnie (1944–1947)*; stopnia naukowego doktora habilitowanego zdobytego w 1979 roku za rozprawę *Polska Partia Robotnicza na Lubelszczyźnie 1942–1948*; tytułu naukowego profesora nauk humanistycznych nadanego na podstawie oryginalnej, pierwszej w Polsce monografii *Emigracja polska w Danii 1893–1993*, Lublin 1993. W swoim wystąpieniu dziekan Wydziału Politologii UMCS szczególnie zaakcentował „ewolucję i sukcesywne poszerzanie pola badawczego” przez Dostojnego Jubilata. Prof. dr hab.

Grzegorz Janusz wskazał, że otwartość Edwarda Olszewskiego na nowe problemy badawcze przynosiła rezultaty w postaci krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych oraz licznych publikacji książkowych (w tym w języku angielskim). Dostojny Jubilat zawsze popierał rozwój naukowy i kadrowy. „Dyrektor Edward Olszewski – powiedział dziekan Wydziału Politologii UMCS – bardzo umiejętnie pomagał wielu pracownikom w przecieraniu szlaków naukowych. Z jego życzliwości mogli korzystać zwłaszcza młodszy pracownicy nauki, którzy wówczas przeważali liczebnie w Instytucie.”

Prof. dr hab. Maria Marczevska-Rytko wraz dr. hab. Stefanem Stępnem, prof. nadzw. wręczyli Profesorowi Edwardowi Olszewskiemu Księgę Jubileuszową. Należy podkreślić, że *Polska–Europa–Świat. Prace politologiczne i historyczne* pod red. M. Marczevskiej-Rytko i Stefana Stępnia, Lublin 2012, ss. 1011 stanowi uhonorowanie bardzo owocnej kariery akademickiej Dostojnego Jubilata oraz Jego wybitnych osiągnięć naukowych.

Mowy gratulacyjne na cześć Profesora Edwarda Olszewskiego wygłosili: prezes Zarządu Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, dziekan Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika – prof. dr hab. Roman Bäcker; prof. dr hab. Andrzej Chodubski (Uniwersytet Gdański); pełnomocnik Komendanta Głównego Policji – prof. dr hab. Zbigniew Judycki; prof. dr hab. Wiesław Bokajło (Uniwersytet Wrocławski); dziekan Wydziału Humanistycznego UMCS – prof. dr hab. Henryk Gmiterek; prof. dr hab. Jan Jachymek – pierwszy dziekan Wydziału Politologii UMCS; prezes Wydawnictwa Adam Marszałek, doradca Rządu Chińskiego ds. Międzynarodowej Polityki Wydawniczej – dr Adam Marszałek; dr hab. Wiesław Hładkiewicz, prof. UZ; konsul honorowy Ukrainy w Polsce, prezes Spółki „ZOMAR” S.A. – mgr inż. Stanisław Adamiak.

Ponadto profesor Zbigniew Judycki wręczył Dostojnemu Jubilatowi medal za zasługi dla Muzeum Policji. Profesor Wiesław Bokajło odczytał także list gratulacyjny dziekana Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego – dr hab. Jerzego Juchnowskiego, prof. UW., i przyjaciół z Instytutu Politologii. Natomiast profesor Wiesław Hładkiewicz wygłosił treść telegramu gratulacyjnego wystosowanego przez Jego Magnificencję Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego – prof. dr hab. Czesława Osękowskiego.

Dr Krystyna Leszczyńska odczytała telegramy gratulacyjne, które napłynęły na adres Dostojnego Jubilata. Ich Autorami byli: Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie – prof. dr hab. Michał Śliwa; dziekan Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego – prof. dr hab. Bogdan Szlachta; dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – dr hab. Tadeusz Wallas, prof. UAM; członek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji – prof. dr hab. Stefan Pastuszka; prof. dr hab. Andrzej Antoszewski (Uniwersytet Wrocławski); dyrektor Instytutu Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie – prof. dr hab. Arkadiusz Żukowski; kierownik Katedry Politologii Uniwersytetu Rzeszowskiego – prof. dr hab. Henryk Cimek; prof. dr hab. Roman Tokarczyk (UMCS); dr hab. Joanna Dzwonczyk (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie).

Autorzy mów i telegramów gratulacyjnych życzyli Dostojnemu Jubilatowi zdrowia i wszelkiej pomyślności. Wskazywali, że Jego osiągnięcia naukowe wyrażające się wartościowymi i nowatorskimi publikacjami, w tym cennymi inicjatywami na płaszczyźnie badawczej, wystąpieniami na konferencjach, udziałem w pracach wielu towarzystw nauko-

wych zawsze cechowała uczciwość badawcza i rzetelność warsztatowa. Zaslugi dla rozwoju politologii oraz najnowszej historii wpłynęły na kształtowanie świadomości politologicznej i historycznej. Serdeczny stosunek do innych ludzi, wielka życzliwość i wysoka kultura osobista zaowocowały wspaniałymi przyjaźniami.

Dostojny Jubilat podziękował gościom za przybycie w tym szczególnym dla Niego dniu. Profesor wskazał na rolę i znaczenie wspólnoty akademickiej w Jego życiu. „Tak się złożyło, że była to dla mnie wspólnota życzliwa i sprzyjająca rozwojowi życiowemu i naukowemu – za co serdecznie dziękuję”. Szczególne wyrazy wdzięczności Dostojny Jubilat skierował do profesorów, nauczycieli i przyjaciół z Instytutu Historii Wydziału Humanistycznego UMCS: prof. dr. hab. Albina Koprukowanika, prof. dr. hab. Wiesława Śladkowskiego, prof. dr. hab. Ryszarda Szczygła (prorektora UMCS), prof. dr. hab. Jana Lewandowskiego, prof. dr. hab. Henryka Gmitterka i ś.p. prof. dr. hab. Ryszarda Szaflika oraz profesorów i przyjaciół z Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego m.in.: prof. dr. hab. Bronisława Pasierba, prof. dr. hab. Andrzeja Antoszewskiego, prof. dr. hab. Ryszarda Herbuta, prof. dr. hab. Teresy Łoś-Nowak i dr. hab. Jerzego Juchnowskiego, prof. UW. „Wartością nieprzemijającą studiów w Instytucie Historii – powiedział Profesor – pozostały mi na zawsze metody badawcze, których stosowanie nie zwiedzie badacza na manowce.” „Natomiast przez Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego przeprowadzono mój wniosek profesorski”. Szczególne podziękowania zostały skierowane do wielu wybitnych uczonych i zarazem wielkich przyjaciół Dostojnego Jubilata m.in.: prof. dr. hab. Andrzeja Chodubskiego, księży-profesorów: ks. prof. dr. hab. Zygmunta Zielińskiego i ks. prof. dr. hab. Edwarda Walewandra, prof. dr. hab. Romana Bäckera, dr. Adama Marszałka. Redaktorom naukowym Księgi Jubileuszowej Profesor pogratulował koncepcji i wysokiego poziomu edytorskiego. Natomiast adiunktom Krystynie Leszczyńskiej i Wojciechowi Ziętarze oraz doktorantowi mgr. Marcinowi Pomarańskiemu podziękował za zaangażowanie w przygotowanie Uroczystości Jubileuszowej.

Na zakończenie swojego wystąpienia Dostojny Jubilat poprosił zebranych gości o zachowanie dobrej pamięci o Nim.

Ad multos Annos, Drogi Panie Profesorze!

Krystyna Leszczyńska, Wojciech Ziętara
(Zakład Ruchów Politycznych)